

*Nader ecologisch
onderzoek vier bomen
Amsterdam*

Colofon

Rapportage

Status   Definitief

Contactpersonen

ir. Patrick Waardenburg   Auteur   p.waardenburg@piusfloris.nl

Opdrachtgever

Naam   Gemeente Amsterdam - Verkeer en Openbare Ruimte
Contactpersoon   Robert van Eeden
Adres   Weesperplein 8
Postcode   1018 XA
Plaats   Amsterdam

Opdrachtnemer

Pius Floris Onderzoek & Advies
Postbus 75103
1070 AC Amsterdam
Nederland
Telefoon: 020-4974080
Web: www.piusfloris.nl
E-mail: pfoa@piusfloris.nl
KvK: 34116505

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1 Onderzoeksgebied	2
1.2 Onderzoeksvragen.	3
2. Wettelijk kader	4
2.1 Natura 2000-activiteit	4
2.2 Flora- en fauna-activiteit	4
2.3 Specifieke zorgplicht (art. 11.27 Bal)	5
2.4 Bescherming van houtopstanden	6
3. Methode	7
3.1 vooronderzoek	7
3.2 Veldonderzoek	7
4. Bevindingen	9
4.1 Bevindingen vooronderzoek	9
4.2 bevindingen veldonderzoek	11
5. conclusie en aanbevelingen	12
5.1 natura 2000 activiteiten	12
5.2 Flora en fauna activiteiten	12
6. Bijlagen	13
6.1 Bijlage 1	13
Bijlagen	
Inspectiegegevens	

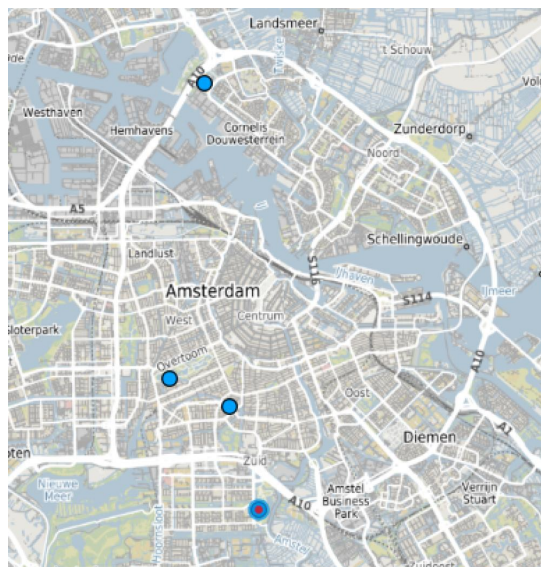
1. inleiding

In de inleiding wordt kort de aanleiding van dit nader ecologisch onderzoek besproken

Naar aanleiding van de voorgenomen kap van 4 bomen die zijn afgekeurd, is Pius Floris gevraagd om een nader ecologisch onderzoek uit te voeren. Onder de omgevingswet zijn vleermuizen als Habitatrichtlijnsoort een beschermde diersoort waar geen vrijstelling voor geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Voor het kappen van bomen waar er mogelijk sprake is van een vaste rust- of verblijfplaats van boombewonende vleermuizen dient een ontheffing aangevraagd te worden. De boom is op 3 juli 2024 vanaf de grond, met behulp van een ladder en met behulp van verrekijker en zaklamp nader geïnspecteerd op de geschiktheid van de holten, aanwezigheid van vleermuizen en/of sporen (keutels, geur, gebruikssporen) die duiden op gebruik als vaste rust- en/of verblijfplaats. Ook is gekeken of er op dat moment nesten van vogels aanwezig waren.

1.1 Onderzoeksgebied

De boom staan in de gemeente Amsterdam, Een overzicht van de boom en het bijbehorende boomnummer is te zien in figuur 1 en tabel 1.

Figuur 1.1 locatie onderzochte bomen

Tabel 1.1 tabel 1.1.1 onderzochte bomen

boomnummer	soort Latijnse naam	soort nederlandse naam
1103085	Populus canadensis `Robusta`	Canadese populier
953199	Populus canadensis 'Robusta'	Canadese populier
991233	Tilia europaea 'Euchlora '	Krimlinde
992720	Pterocarya fraxinifolia	Vleugelnoot

→ 1.2 Onderzoeksvragen.

Dit onderzoek geeft antwoord op de volgende vragen

1. Zijn er ecologische belemmeringen met betrekking tot de kap van de boom?
2. Zijn er beschermende soorten aanwezig?
3. Welke mogelijkheden zijn er tot veilig boombehoud met behoud van de ecologisch waarde, tot waar /welke fase kan de boom gereduceerd worden?
4. Indien er een conflict tussen boomveiligheid en ecologie resteert, wat zijn de vervolgstappen (mitigerende acties, ontheffingstraject)?

2. Wettelijk kader

dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader waaronder de voorgenomen handelingen vallen.

Op 1 januari 2024 is de omgevingswet in werking getreden. Onder de omgevingswet wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende activiteiten die de natuur betreffen.

→ 2.1 Natura 2000-activiteit

Dit zijn activiteiten die significante gevolgen hebben voor een Natura 2000 gebied.

Op grond van artikel 5.1, lid 1, onder e, Ow is een omgevingsvergunning nodig voor een activiteit met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval. In paragraaf 11.1.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staat voor welke Natura 2000-activiteiten geen vergunningplicht geldt.

→ 2.2 Flora- en fauna-activiteit

Dit zijn activiteiten met een mogelijk gevolg voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Op grond van artikel 5.1, lid 2, onder g, Ow is een omgevingsvergunning nodig voor een activiteit die mogelijke gevolgen heeft voor van nature in het wild levende dieren. In paragraaf 11.2 van het besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is bepaald welke flora- en fauna-activiteiten vergunning plichtig zijn.

In het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel en het voorzorgsbeginsel (Algemene Wet Bestuursrecht) dient bij het opstellen en herzien van bestemmingsplannen en bij (ruimtelijke) activiteiten een toetsing aan de Ow plaats te vinden.

Deze toetsing moet de volgende onderdelen bevatten:

- Een inventarisatie van het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de activiteit;
- Een inventarisatie en beoordeling van (significant) nadelige effecten als gevolg van de activiteit, op beschermde soorten die binnen het plangebied en/of binnen de invloedssfeer van de activiteit aanwezig zijn;
- Indien nodig een opname van maatregelen die de negatieve effecten op de beschermde soorten en hun leefgebieden mitigeren en/of compenseren.

De Ow kent drie categorieën van beschermde soorten die ook terug te vinden zijn in de artikelen met verbodsbepalingen: alle vogels uit de Europese Vogelrichtlijn, alle soorten die in de Europese Habitatrichtlijn vermeld worden en "overige soorten" die alleen op nationaal niveau beschermd worden. Provincies hebben het recht om af te wijken van de lijst met "overige soorten" door vrijstellingen te verlenen voor bepaalde soorten. Hierdoor kan deze lijst per provincie verschillen. Voor een overzicht van alle beschermde soorten wordt verwezen naar de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Wanneer er minimaal één verbodsbepaling uit artikel 5.1 en/of artikel 5.2 Ow overtreden wordt door de voorgenomen activiteit, dient een omgevingsvergunning aangevraagd te worden bij de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een vergunning voor het overtreden van verbodsbepalingen wordt voor soorten uit de Vogelrichtlijn en

Habitatrichtlijn alleen verleend wanneer voldaan wordt aan één van de volgende voorwaarden:
 (Wettelijke belangen art. 8.74j, lid 1, onderdeel b Bkl:)

- 1) in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid;
- 2) in het belang van veiligheid van luchtverkeer;
- 3) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- 4) ter bescherming van flora en fauna;
- 5) voor onderzoek of onderwijs, uitzetten of herinvoeren van soorten, of daarmee samenhangende teelt;
- 6) selectief vangen, onder zich hebben of verstandig gebruik van vogels.

(Wettelijke belangen art. 8.74k, lid 1, onderdeel b Bkl:)

- 1) de bescherming van wilde flora en fauna, of instandhouding natuurlijke habitats;
- 2) het voorkomen van ernstige schade aan gewassen, vee, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- 3) de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- 4) onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van soorten, of voor de daarmee samenhangende kweek;
- 5) op selectieve wijze een beperkt vastgesteld aantal soorten te vangen of te plukken of onder zich te hebben.

(Wettelijke belangen art 8.74L, lid 1, onderdeel b Bkl (in aanvulling op de belangen genoemd in kader 2):)

- 6) in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, incl. gebruik;
- 7) ter voorkoming van schade of overlast;
- 8) ter beperking van omvang van populaties van dieren;
- 9) ter voorkomen of bestrijding van onnodig lijden;
- 10) in het kader van bestendig beheer of onderhoud landbouw of bosbouw;
- 11) in het kader van bestendig beheer of onderhoud vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of ikv natuurbeheer;
- 12) in het kader van bestendig beheer of onderhoud landschappelijke kwaliteiten gebied;
- 13) in het algemeen belang.

Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden, door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een omgevingsvergunning niet nodig. Wel kan in dergelijke

gevallen toch vergunning aangevraagd worden om de te treffen maatregelen goed te laten keuren.

Indien het bevoegd gezag goedkeurt, wordt door hen een "positieve afwijzing" afgegeven. Bij de aanvraag van een vergunning in het kader van de Ow zijn een activiteitenplan en, in sommige gevallen, een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit de flora- en faunatoets vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd zullen worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten in en binnen de invloedssfeer van de activiteit zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken.

→ 2.3 Specifieke zorgplicht (art. 11.27 Ba)

De specifieke zorgplicht vraagt om nadelige gevolgen op in het wild levende dieren en planten te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Met name wordt genoemd het in beeld brengen en

maatregelen nemen ten behoeve van in NL van nature voorkomende Vrl art. 4.2 en bijlage 1- soorten, Rode Lijst-soorten, Hrl bijlage II, IV en V soorten, en de nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal).

Bij vogels zonder jaarrond beschermd nest wordt overtreding voorkomen door buiten het broedseizoen te werken. Voor vogels met jaarrond beschermd nest geldt art. 11.37, lid 1 onderdeel b Bal het hele jaar (afhankelijk van soort).

→ 2.4 Bescherming van houtopstanden

Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 ha of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

De rijksregels over vellen en herbepanten gelden niet in één van de volgende gevallen (art. 11.111 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)):

- houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap. Dat komt er ongeveer op neer dat de rijksregels alleen gelden voor houtopstanden buiten stedelijk gebied
- houtopstanden op erven of in tuinen
- bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten zijn geteeld
- houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen
- naaldbomen die duidelijk bedoeld zijn als kerstbomen én niet ouder zijn dan 20 jaar
- kweekgoed
- populieren of wilgen van:
  - wegbeplantingen
  - beplantingen langs waterwegen, of
  - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden
- het dunnen van een houtopstand om de groei van de overblijvende houtopstand te bevorderen. Bijvoorbeeld als onderdeel van het reguliere onderhoud van de houtopstand.
- beplantingen die bestaan uit populieren, wilgen, essen of elzen en duidelijk bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa onder de volgende voorwaarden:
  - Het oogsten vindt minstens 1 keer per 10 jaar plaats.
  - De beplantingen bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid.
  - Een beplantingseenheid moet bestaan uit aaneengesloten beplanting zonder doorsnijding door meer dan 2 m brede onbeplante stroken.
  - De beplantingen zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- houtopstanden met een oppervlakte van minder dan 10 are. Het gaat hier om de oppervlakte van de *totale* houtopstand dus niet alleen van het te vellen deel.
- houtopstanden die bestaan uit een rijbeplanting van maximaal 20 bomen (gerekend over het totaal aantal rijen). Het gaat hier om het aantal bomen in rijbeplanting van de *totale* houtopstand dus niet alleen het aantal te vellen bomen.

3. Methode

In dit hoofdstuk wordt de methode besproken die gebruikt is om vast te stellen of er een omgevingsvergunning nodig is voor het uitvoeren van de flora en fauna activiteit en of er mogelijk een omgevingsvergunning nodig is voor een Natura 2000 activiteit.

→ 3.1 vooronderzoek

3.1.1 Natura 2000 activiteit

Alvorens de inspectie uit te voeren is vooronderzoek gedaan naar de ligging van Natura 2000 gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden ten opzichte van de locaties van de geplande activiteiten. Het vooronderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van relevante informatie met betrekking tot de ligging van de natuurgebieden t.o.v. de flora en fauna activiteiten om zodoende te bepalen of er sprake is van een Natura 2000 activiteit.

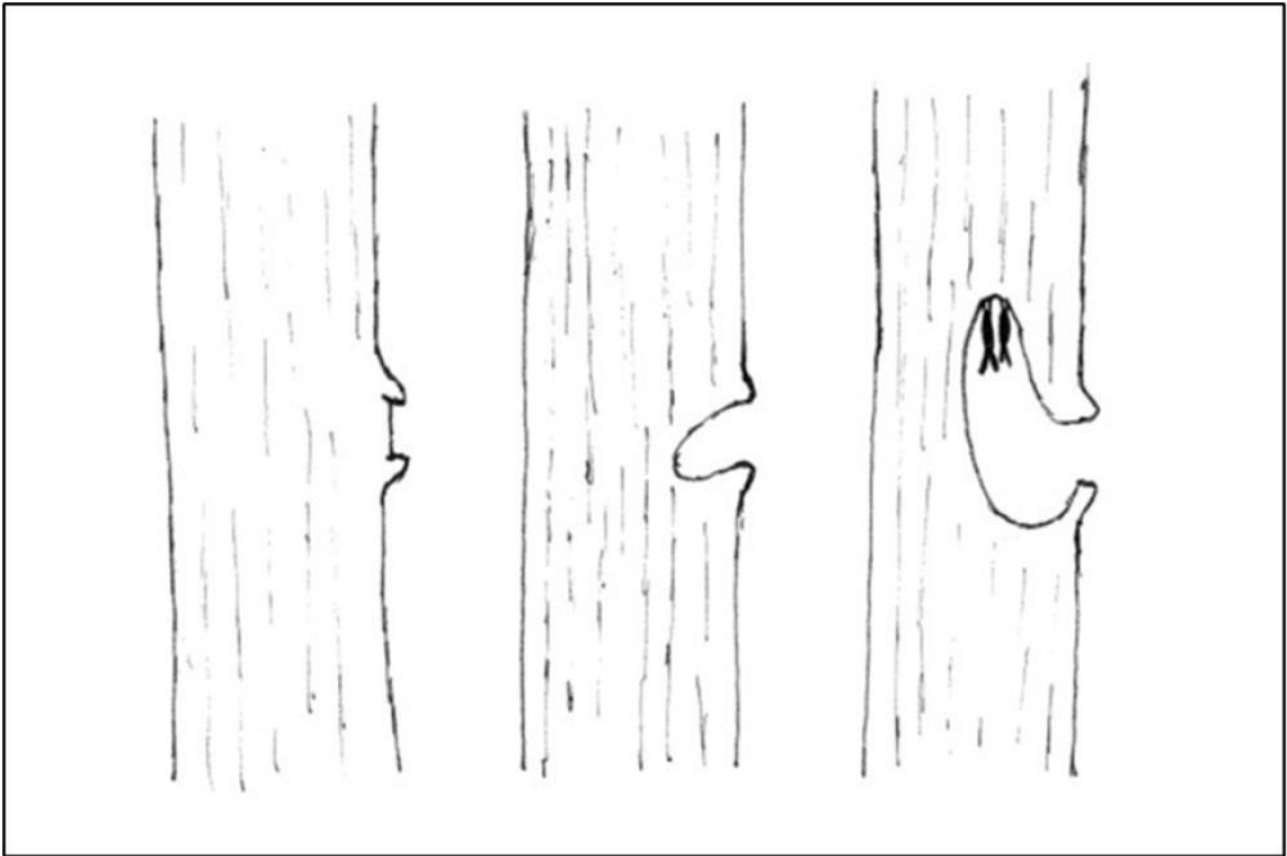
3.1.2 flora en fauna

Alvorens de inspectie uit te voeren is vooronderzoek gedaan, het vooronderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van relevante informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten en rode lijst soorten. Het vooronderzoek maakt gebruik van ondersteunende gegevens uit de NDFF (Nationale Databank Flora- en Fauna) via de applicatie QuickScanHulp(<3jaar), Gemeente Amsterdam, Waarneming.nl (<5jaar), Nederlands Soortenregister en soortverspreidingsatlassen van o.a. SOVON, RAVON en de Zoogdierverseniging.

→ 3.2 Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek wordt op basis van voorkomende biotoop en ecologische kennis een inschatting gemaakt van de te verwachten soorten en de soorten die op voorhand uit te sluiten zijn. Bij het bepalen van de mogelijke effecten wordt rekening gehouden met de aard van de ingreep en de gevoeligheid van de soorten. Geschiktheid van potentiële vleermuis verblijven, foerageergebieden en vliegroutes worden bepaald aan de hand van de checklist vleermuisprotocol 2021.

Middels een verrekijker en nadere inspectie met een endoscoop zijn alle boomholten gecontroleerd op geschiktheid van de holten. Hiermee kan zeer efficiënt, in een kort tijdsbestek duidelijkheid worden verschaft over de functie van de holten voor vleermuizen. De holten dienen voldoende diep, en naar boven toe uitgerot te zijn om een stabiel microklimaat te kunnen bieden (figuur 2).

Figuur 3.1 Weergave van inrottingsproces waardoor geschikte vleermuisverblijfplaatsen kunnen ontstaan.

Tevens is gelet op sporen die duiden op het gebruik door vleermuizen. Vleermuizen gebruiken een netwerk van verblijfplaatsen. Hierdoor is het mogelijk dat vleermuizen niet aanwezig zijn, maar dat de holte wel onderdeel is van een netwerk aan verblijfoctaties. Echter laten vleermuizen sporen achter waaruit gebruik is af te leiden. Voorbeelden hiervan zijn; keutels, een typerende muskusachtige geur en/of de aanwezigheid van lichaamsvet aan de randen van een openingen.

4. Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van het vooronderzoek en het veldonderzoek besproken

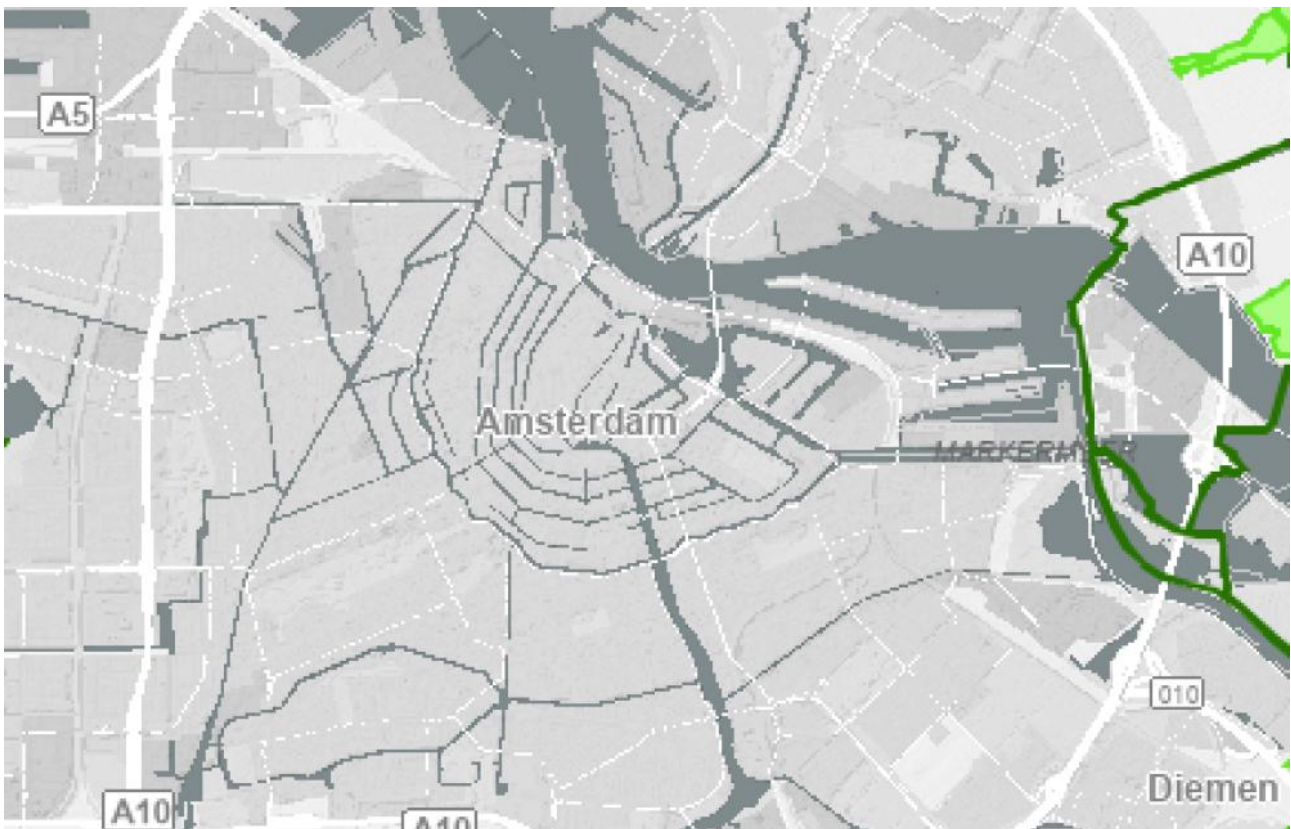
4.1 Bevindingen vooronderzoek

4.1.1 Natura 2000 activiteiten

Het vooronderzoek bestaat uit het bepalen van de locaties van Natura 2000 gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

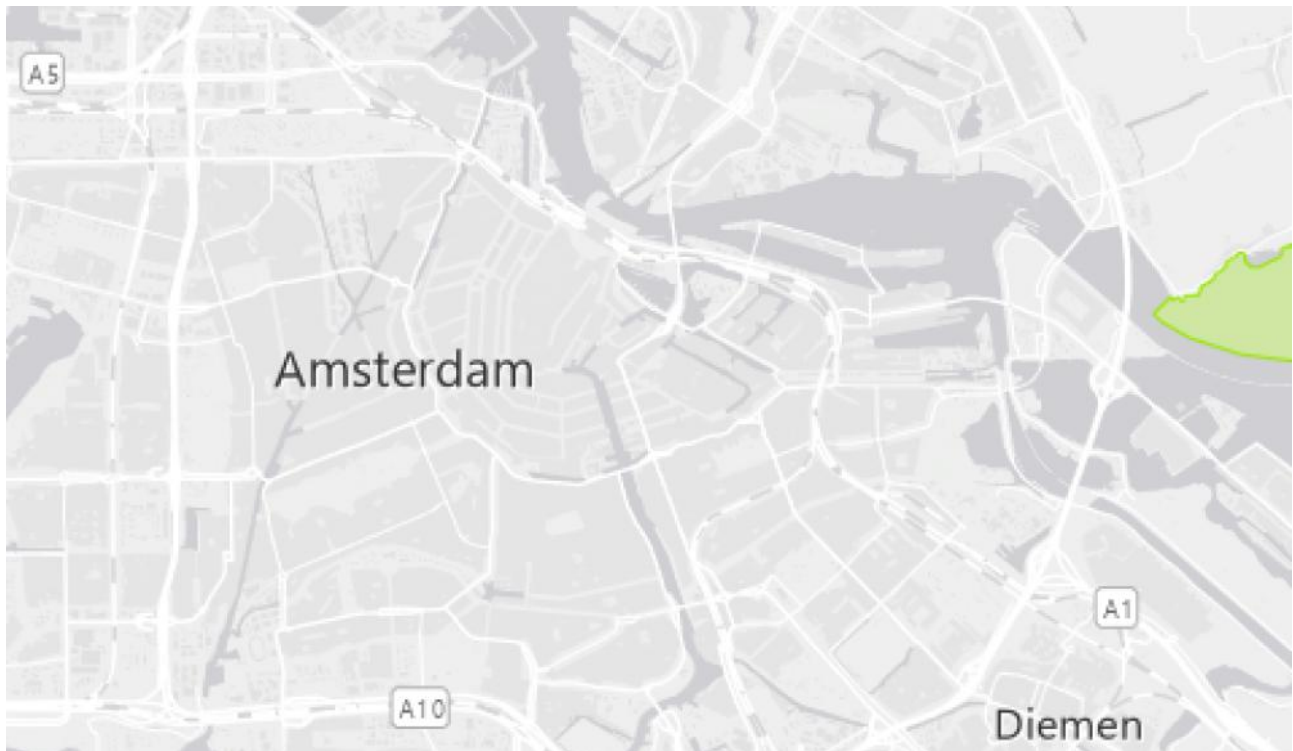
Op onderstaand kaartje is te zien dat zich in de buurt van de voorgenomen activiteiten diverse bijzondere nationale natuurgebieden bevinden.

Het gaat om de natuurverbinding Natuurboog Amsterdam Zuidoost en Waterland oost.

Figuur 4.1 ligging bijzondere nationale natuurgebieden

Op onderstaand kaartje is te zien dat zich in de buurt van de voorgenomen activiteiten een Natura 2000 gebied bevindt. Het betreft hier het Markermeer & IJmeer.

Figuur 4.2 ligging natura 2000 gebied

4.1.2 flora en fauna

Het vooronderzoek bestaat uit het opvragen van de NDFF gegevens. Vanuit de gegevens van de gemeente Amsterdam worden er geen aanvullende soorten verwacht. Van de te verwachten soorten maken de volgende soorten in meer of mindere mate, gebruik van de bomen als vaste- rust en of voortplantingsplaats.

- **Zoogdieren**

Eekhoorn, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Rosse vleermuis, Bosvleermuis, Watervleermuis en Baardvleermuis. De overige vleermuizen gebruiken de bomen alleen als vliegroute en/of foerageergebied.

- **Vaatplanten**

Blaasvaren, Schubvaren, Steenbreekvaren en Tongvaren. Deze soorten groeien voornamelijk op oude muren, rotswanden, vochtige muren van kades.

- **Vogels**

Spreeuwen, Mussen, Spechten en Halsbandparkieten. Deze soorten nestelen onder andere in boomholtes.

De werkzaamheden hebben geen invloed op de volgende soortgroepen en negatieve effecten kunnen derhalve vooraf worden uitgesloten.

- **Amfibieën en Reptielen**

- **Vissen**

- **Grondgebonden zoogdieren**

- **Libellen en Dagvlinders**

4.2 bevindingen veldonderzoek

- **Zoogdieren**

Gedurende het veldonderzoek zijn er geen nesten van eekhoorns aangetroffen. In de holtes zijn ook geen vleermuizen aangetroffen.

- **Vaatplanten**

gedurende het veldonderzoek zijn er geen van de te verwachten beschermde vaatplanten aangetroffen.

- **Vogels**

Gedurende het veldonderzoek zijn er geen boomholtes of nesten aangetroffen die bezet waren door vogels

Boomholtes

bij bomen alle 4 de bomen zijn holtes aangetroffen. Deze holtes zijn ondiep en leveren dan ook geen problemen op omdat de holtes niet geschikt is als rust of verblijfplaats.

Nesten

Er zijn in de onderzochte boom geen nesten aangetroffen.

5. conclusie en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies van het onderzoek besproken en aansluitend worden ook aanbevelingen gedaan.

→ 5.1 natura 2000 activiteiten

In de buurt van de voorgenomen te kappen boom bevinden zich diverse natura 2000 gebieden en bijzondere natuurgebieden. Echter geen van de activiteiten vindt plaats binnen deze gebieden en de activiteiten kappen en vergunning plichtige snoei heeft ook op afstand geen negatieve invloed op de natuurwaarden binnen deze gebieden.

Er hoeft dan ook geen vergunning aangevraagd te worden voor een Natura 2000 activiteit.

→ 5.2 Flora en fauna activiteiten

Gedurende het veldonderzoek zijn er geen holtes ontdekt die in gebruik zijn als rust of verblijfplaats. Ook zijn er geen nesten aangetroffen.

Er hoeft dan ook geen vergunning aangevraagd te worden voor een Flora en fauna activiteit.

6. Bijlagen

6.1 Bijlage 1

Inspectiegegevens

Boomnr.	Aantal holtes	Boomsoort	Conflikt/veiligheid/eco	Datum opname	Ecofase	Inspecteur	Ongeschikt	Opmerking	Reden	Actie
953199	3	Canadese populier	nee	27-3-2024 00:00	n.v.t.	Mark Pieterse	True	Geen nesten	oppervlakkige holte/snoeiwond	Vellen
991233	2	Kriminde	nee	4-4-2024 00:00	n.v.t.	Mark Pieterse	True	Geen nesten		Vellen
992720	1	Vleugelnoot	nee	10-7-2024 00:00	n.v.t.	Mark Pieterse	True	Geen nesten	oppervlakkige holte/snoeiwond	Vellen
1103085	1	Canadese populier	nee	10-7-2024 00:00	n.v.t.	Mark Pieterse	True		oppervlakkige holte/snoeiwond	Vellen